

MENEGAK AGAMA MEMBELA BANGSA

PERJUANGAN PAS 1951-1970

95

DR ISMAIL SAID

PERDANA
LEADERSHIP
FOUNDATION
YAYASAN
KEPIMPINAN
PERDANA

PERDANA
LEADERSHIP
FOUNDATION
YAYASAN
KEPIMPINAN
PERDANA

MENEGAK AGAMA MEMBELA BANGSA

PERDANA
LEADERSHIP
FOUNDATION
YAYASAN
KEPIMPINAN
PERDANA

MENEGAK AGAMA MEMBELA BANGSA

PERJUANGAN PAS 1951-1970

DR ISMAIL SAID

PUSTAKA PERDANA

1008905

PERDANA
LEADERSHIP
FOUNDATION
YAYASAN
KEPIMPINAN
PERDANA

Menegak Agama Membela Bangsa

Dr Ismail Said

Penerbit:
Unit Buku Harakah
No. 28, Jalan Pahang Barat, off Jalan Pahang
53000 Kuala Lumpur.

Perpustakaan Negara Malaysia. Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Ismail Said, 1969-

Menegak agama membela bangsa : perjuangan PAS 1951-1970 Ismail Said

Bibliografi: ms. 263

ISBN 978-983-3172-37-5

1. PAS. 2. PAS--History--Chronology. 3. Political Parties--Malaysia
324.2595

Cetakan Pertama 2011

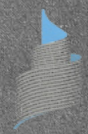
Hakcipta terpelihara. Tidak dibenarkan mengeluarkan mana-mana bahagian daripada kandungan buku ini dalam apa juga bentuk dan dengan apa cara sekalipun sama ada secara fotokopi, rakaman, elektronik, mekanik atau lain-lain sebelum mendapat kebenaran bertulis daripada penerbit.

Rekabentuk Kulit, Aturhuruf & Uruscetak:
Destraprint

Dicetak oleh:
IDID Supply & Services
Kuala Lumpur

*Di atas robohan kota Melaka
Kita dirikan jiwa merdeka
Bersatu padulah segenap baka
Membela hak keadilan pusaka.*

• *Burhamuddin al-Helmi,
Disember 1946*

K A N D U N G A N

• Prakata Penerbit	vii
• Kata Aluan	xii
• Prakata	xiv
• Pendahuluan	1
• Sejarah Penubuhan Dan Kepimpinan Pas	45
• Kepimpinan Dan Perjuangan Pas Pada Era Haji Ahmad Fuad (1951-1953) Dan Dr. Abbas Alias (1953-1956)	77
• Kepimpinan Dan Perjuangan Pas Pada Era Dr. Burhanuddin Al-Helmi (1956-1969)	111
• Kesimpulan	259
• Bibliografi	267

Prakata Penerbit

Buku ini diberi judul *Menegak Agama, Membela Bangsa* bagi menyimpulkan asas perjuangan PAS sebagai sebuah gerakan Islam dan salah satu parti politik utama orang Melayu.

Dengan fokus pada tahun-tahun 1951 hingga 1970, buku ini memberi perhatian pada tempoh awal PAS, yang berkesinambungan daripada perjuangan kemerdekaan orang Melayu dan ulama yang memimpin mereka.

Paling utama ia merupakan rakaman sejarah awal perjuangan gerakan Islam di negara ini, yang bermula daripada agamawan dalam parti pemerintah Umno dan tokoh-tokoh agama yang kemudian muncul sebagai sebuah parti berideologi agama.

Perjuangan PAS dikemukakan sebagai kesinambungan dan perubahan perjuangan Islam di Persekutuan Tanah Melayu hingga ia mencapai kemerdekaan dan akhirnya muncul sebagai Parti Islam Se-Malaysia (PAS).

Pelbagai cabaran getir perjuangan yang bermula sebagai sebuah persatuan yang boleh disertai semua dari pelbagai parti hingga menjadi sebuah parti yang kecil dengan sokongan terhad dicatatkan.

Tanah Melayu pada tempoh itu melalui era terbaharu ditakluk penjajah, yang dengan kekuatan ketenteraan dan penguasaan politik dan undang-undang, cuba mengubah asas-asas penting masyarakat dan politiknya, termasuklah hal-hal yang melibatkan agama secara khusus.